

ABONAMENTUL :

Pentru orășeni 200 Lei pe an
Pentru țărani 100 Lei pe an

Pentru Instituții:
Pe un an — — 400 Lei

PUBLICAȚIUNILE
se primesc la administrație.

Manuscrisele nu se
înapoiază.

ROMÂNUL

REDACȚIA

și ADMINISTRAȚIA:
str. V. Goldiș (f. Românului)
Nr. 6.

Apare săptămânal.

Redactor resp.:

prof. I. ARDELEAN

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC DIN JUD. ARAD.

Lămuriri

Cetim în unele ziare Vaidiste.: Cufare membru marcant rămas credincios partidului Național-Țărănesc, în manifestația din orașul x a fost huiduit de mulțime. „De ce?” Fiindcă a spus că vrea ridicarea stării economice a pături țărănești cari formează 80 la sută din populația țării „Lumea indignată de cele de mai sus l'a apostrofat”: da, de ei vă îngrijii, iar pe tinerii intelectuali ieșiți din rândurile lor îi lăsați în mizerie: călcați în picioare de veneticii străini cari le iau și pâinea dela gură.

Ziarele scriu, ce nu scriu ele! însă documente să susțină ceiace au scris nu prea au. Și să vedem de ce? În primul rând fiindcă în întregul program nou al partidului Național-Țărănesc nu numai că nu se ignorează elementul Românesc, ci din contră în fiecare capitol se ocupă cu instruirea și formarea lui în toate domeniile. Poț să fac și citate: „Capitalul învățământului al. C. Vom înființa cămine pentru fiii de țărani acordând burse copiilor săraci dar merituosi.” cap. Politica industrială al. B. Intrebuințarea cea mai largă a muncii Românești și remunerarea echitabilă a acestor elemente.” Deci promisiune avem și aici. Diferența este că ceilalți promit mai mult și imediat. Dar de obicei omul care promite multe, face puține. Însă ceace arată neseriozitatea lui „Numerus Valahicus” este faptul că vrea înlocuirea imediată a tuturor conducătorilor de întreprinderi cu elemente românești. Bine dar partidul Național-Țărănesc nu vrea tot acelaș lucru? Însă cum? Mai întâiu pregătirea elementului românesc din punct de vedere: cultural, moral și tehnic prin înființarea de școli practice și crearea de cooperative pentru toate ramurile economice și în felul acesta să scoatem pe străini și capitalul lor dintre Nistru și Tisa unde a fost, este și va fi România Românilor.

Acum întreb, care din doi îți vrea binele? Acela care te sfătuște pe tine țaran român să iai ciomagul la conducătorul unui automobil spre exemplu, și să-l conduci tu? Sau acela care te iavață mai întâiu să conduci și după aceea se așează în automobil.

În al doilea rând oare cine vrea binele țării? Acela care are în vedere bună starea a 80 la sută din populația țării de cam 15 milioane, sau acela care are în vedere numai 20 de mii din populație? Să mă erfați eu n'aș dori să ajung acele zile. Dar dacă veți întâri pe cei 15 milioane de țărani, cei 20 de mii nici în sânul lui Avram nu se vor simți mai bine.

Hai să aplicăm „Numerus Valahicus” însă unde? În administrația publică, în magistratură în armată? Hotărât nu! Cui iar conveni ca tot la al 14-lea Român să fie un străin? În profesiunile libere: medici, avocași. Bine la 14 avocași sau medici Români să fie unul străin. Ce se va întâmpla? Străinul se va îmbogăși iar Românii mult superiori în număr vor muri de foame. Pentru că țaranul Român de care „Numerus Valahicus” nu se ocupă, nu va avea nici ce mânca, iar când va fi bolnav moare fără măcar să audă de medic, iar de avocași cu atât mai puțin nu va avea nevoie.

Rămân numai întreprinderile economice, unde cerem să fie numite elemente românești. Deci să ne băgăm slugi la capitaliști străini, să muncim să-i îmbogățim. Să nu uităm „decât slugă la ciocoi mai bine cioban la oi” Și atunci întreb eu țărănimea cu judecată limpede și pe cei cari cred că „Numerus Valahicus” este un fel de apă vie care ne va scăpa de foarte relele: (dar în rea-

Cuvântarea dlui pres. Ion Mihalache rostită în ședința Comitetului Județean al Partidului Naț.-Țăr. în ziua de 13 Mai a. c.

Din lipsă de spațiu n'am putut da loc cuvântării dlui pres. I. Mihalache pe care o rostise în ședința Comitetului Județean.

Actualitatea și frumusețea ei ne determina să o publicăm azi, chiar așa în fragmente, spre a o cunoaște toți cetitorii și partizanii noștri.

Iată fragmente din expunerea dlui Președinte:

„Partidul nostru a hotărât să pornească o campanie de răsturnare nu numai a guvernului ci și a regimului liberal pentru a introna un nou sistem de guvernare și pentru a întemeia un nou stat așa cum l'au visat cei căzuți în războaiele de independență și întregirea neamului.

„Trebuie să formăm și să dăm naștere la un nou stat așa cum o prefinde aceasta cursul vremurilor și timpul de azi.

„Nu ne îndoim că partidul nostru corespunde misiunii pentru care este menit. Dar și pentru a corespunde trebuie să avem conștiința răspunderii. Trebuie apoi să ne întocmim planul de acțiune și să pornim la realizări cu disciplină și credință.

„S'ar fi crezut că plecarea unui vicepreședinte ca dl. Al. Vaida-Voevod, cu un trecut de 40 ani de lupte duse pe teren național, care a trecut în istoria politică a țării, fost primministru de 3 ori, însemnează lovitură mortală pentru partid. Cu toate acestea partidul trece înainte fără să se resimță nici în privința fizică nici în privința armatei sale căci grosul oștirilor este cu noi iar comandamentul e la locul său.

„Cei cari au urmat pe d. Vaida în acțiunea sa cu Numerus Valahicus stau și se întreabă singur ce-i de făcut? Nu-și găsesc orientarea. **Nu există nici unul dintre fruntașii, plecați cu dsa, cari să nu trimită vorbă că revin dacă le asigurăm locurile de cinste ce-au avut în partid. Dar dlor se 'așală în așteptări căci eu nu sacrific oamenii de lângă steag pentru cei ce-au călcat greșit, nu dau capul celor credincioși pe tavă de argint pentru cei fără caracter.**

„Dacă eram la guvern acțiunea dlui Vaida și plecarea unora dintre fruntași ar fi fost poate o mare primejdie. Acum însă ne-au făcut un mare serviciu.

Acești oameni ne-au dat dovada că n'au avut sufletul bine altoit pe noul program.

Decât îndoeli și necredincioși mai bine că s'a ales neghina din grâu dela început.

„Partidul nostru a fuzionat cu partidul

litate e apă chioară) nu este mai bine să punem umăr la umăr, să ne formăm tot felul de cooperative pentru a exploata noi bunurile cu cari ne-a dăruit din belșug Alotputernicul; să fim stăpâni și nu slugi! să fondăm acel „stat țărănesc” preconizat de programul partidului Național-Țărănesc și care singurul ne va putea asigura „România Românilor.” Iar nu vorbele goale ale consilierilor din întreprinderile străine cari prin minciuni vor să înșele realitatea.

P. C. Nădlăcanu.

conservator. Sunt unii dintre conservatori cari s'au sudat perfect cu partidul Unii dintre ei au trecut cu d. Vaida căci conservatorismul lor ce nu se putea adapta nu le îngăduia să lupte pentru statul țărănesc.

„Partidul nu s'a resimțit pentru că dl Vaida n'a plecat pentru program sau doctrină, căci dsa a lăudat și elogiat programul nostru când s'a votat în Comitetul Central.

„Dacă sacrificam disciplina de partid pentru câțiva prieteni personali ai dlui Vaida, dl Vaida nu pleca.

„Unora dintre ei le venea chiar rândul să-i judecăm noi. Când am întreat pe dl Vaida asupra provenienței unor bunuri ce dețineau prietenii dsale dsa mi-a spus să nu mă amestec.

„Am luat grea răspundere asupra noastră, dar trebuie să ștergem cu buretele peste întocmirile claselor privilegiate, cari și-au asigurat totul în cursul guvernărilor de 70 ani și cari s'au înfrățit cu idea că statul e moșia lor iar țărani iobagii lor.

„Până există liberalism în țară nimic nu putem face în România. Trebuie doborât la pământ.

„Pentru asta ne trebuie 3 lucruri: **Priecoperi, Prestigiu și Forță.**

„Dovada priceperii noastre este programul nostru, care este fără pereche în țară. S'a luat problemă de problemă și s'a discutat cu chibzuință de către oameni experimentați în cele economice, de către oameni de știință după ce am făcut și vizite în celelalte state din Europa, și după ce am discutat cu cele mai competente personalități de pe continent.

„Am constatat astfel că singur programul nostru este pentru țara românească mântuitor și n'am mai avut de adaogat decât convingerea noastră.

„Prestigiu nostru este săpat tocmai de acei cari au dat pădurile și pământurile statului în mâinile grecilor pe nimic, de acei cari fac jaf la Banca Națională, acei cari au dat exportul și importul pe mâna unei bande cum este Cagero. Aceștia îndrăznesc să spună că noi suntem necinstiți. Aceștia sunt ca pungașul care și-a vârat mâna în buzunar și când l'ai prins strigă el după polișt. Pe care nu lam prins eu faceți-i vânt dv.

„Chesti Skoda? Dar tunurile pe cari le-am târguit noi liberalii nu le-au găsit nici proaste nici scumpe căci le-au cumpărat în aceleași condițiuni și au defilat cu ele la 10 Mai în București.

„Au vrut să-l scoată vinovat pe d. Popovici Mihai, dar tot ei liberalii l'au găsit nevinovat. Drept că s'au încăerat ca câinii între ei pe chestia asta.

„I-am spus dlui Vaida să fim severi când vedem ceva șatunci dsa a ieșit cu Numerus Valahicus, care vrea să zică: pe păcătos nu-l cercetez.

„Eu zic: Cu nimeni mai scrupulos decât tocmai cu prietenii personali.

„Iată originea lui Numerus Valahicus.

„Dacă dl Vaida ține în brațe păcătoși, face slujba oligarhiei, atunci mai bine că s'a dus.

(continuare în pag. 2)

O armă puternică

Despre o armă puternică voiesc eu să vă vorbesc ceva, dar vă rog iubii cefitori, să n'o căutați între armele de luptă, căci nu veți găsi-o. Nu e vorba despre tunuri calibru 42, nici despre tancuri sau mitralieră, nici despre aerioplane cu gaze otrăvitoare, nici despre torpiloare. Eu voi vorbi despre o armă mai puternică decât toate armele din lume, despre arma armelor. Această armă puternică se numește știința de carte, sau cu un cuvânt: **Cultură.**

Un om sau un popor care stăpânește această armă, progresează și devine tare și puternic. Cu această armă învinge toate greutățile, cucerește și învinge pe cel mai slab. Dacă vom privi la țările din apusul Europei, vom vedea că, aceste țări sunt cu mult mai bogate și puternice decât țările dela răsărit. Și puternice! Pentru că în aceste țări este cu mult mai răspândită știința de carte ca în părțile noastre.

Toată lumea se închină înaintea Franței mama culturii lumii. Prin cultura sa a ajuns să conducă aproape toată lumea.

Englezii stăpânesc aproape toate mările și oceanele și o mulțime de colonii cu sute de milioane de locuitori.

Americanii prin cultura lor iscodesc fel de fel de minunății!

Japonezii fac minuni în Extremul Orient.

Olandezii și Belgienii a căror țări nu sunt mai mari ca Ardealul nostru, stăpânesc multe bogății și popoare

Suedezii și Finlandezii cu țările lor muntoase și friguroase-geroase trăesc cu mult mai bine decât noi, pentru că la ei nu există nici măcar un om fără știință de carte.

Dar Nemții cei disciplinați? Aceștia au fost așa de puternici în timpul războiului mondial, încât deabia i-au putut doborî Franzezii, Belgienii, Sârbii, Românii, Englezii, Rușii, Italianii, Americanii, Japonezii, Portugezii, cu foși uniți la olaltă!

Rușii au fost cât frunza și iarba în războiul mondial însă n'au ajuns o ceapă degerată, pentru că e un popor lipsit de cultură!

Oameni buni! Țara noastră e una dintre cele mai bogate țări din lume. Avem pământ berechet, păduri, fier, cărbuni, sare, aur, argint, petrol și alte bogății. Cu toate acestea noi românii suntem și azi săraci și încă foarte săraci. De ce? Pentru că neamul nostru e lipsit încă de știința de carte, de cultură. În privința aceasta suntem cam la coadă în Europa.

În timpul războiului sub ocupația nemțească, aceștia s'au mirat foarte mult când au văzut dealuri și mult pământ sterp în România, din care ei au făcut grădini frumoase de zarzavaturi, și legume. Și n'au lipsit nici florile în locul urzicelor!

Să știți dar dragi români că noi vom fi numai atunci stăpâni pe deplin în țara noastră, numai atunci vom progresa și vom fi tari și puternici, când știința de carte va fi răspândită în cea mai umilă colibă românească.

Știința de carte se capătă în școală; deci cu toții trebuie să vă îndreptați privirile către școală.

Cine fuge de școală e un dușman al său. Cine nu ajută școala e un trădător, căci lucrează la slăbirea neamului și a țării.

Uitați-vă la Nemții și Ungurii dela noi cum ei din propriile lor puteri susțin și-și înmulțesc școlile lor confesionale mai mult decât în fosta Ungarie și-și plătesc dascălii regulat! Semn că iubesc învățătura.

Dacă voim deci, să fim un popor deștept, tare și puternic și respectat de toată lumea; dacă voim să fim stăpâni pe pământul românesc cu toate bogățiile și frumuse-

țile sale, atunci puneți-vă serios la lucru: înființați-vă biblioteci în comunele Dvoastre și în loc de birt sau povești fără nici un rost, citiți cărți bune și folositoare. Cultivați-vă! Iar cei ce aveți copii de școală îi trimiteți regulat dar absolut regulat să învețe cât de multă carte.

Țăranii cu 7 clase primare sau chiar cu câteva clase de liceu, ce fericire ar fi pentru țara noastră. În țările din apus mai foși țării au și câteva clase de liceu.

Mai dați-vă copiii la meserii și comerț, dar nu în satele Dvoastre, ci la orașe. Trebuie să știți că, la industrie și comerț fac bogățiile țării, deci acestea trebuie să fie în mâinile noastre și nu în mâinile străinilor cari sunt mai pușini la număr decât noi.

Așa ne va ajuta Dumnezeu.

Iulian Pagubă

Citiți și răspândiți

„ROMÂNUL“

Cuvântarea dlui preș. Ion Mihalache rostită în ședința Comitetului Județean al Partidului Naț.-Țăr. în ziua de 13 Mai a c.

(Continuare din pagina prima)

„Când am venit la guvern în 1928 toți erau mai naționaliști decât noi național-țărăniștii, dar acești naționaliști nu se vedeau în marele război de desrobire pe front ci erau la partea sedentară și furau hrana și îmbrăcăminte soldatului.

„Azi avem naționaliști cari dacă n'au fost capabili să facă carte vor să le dăm diplome, dacă s'au făcut avocați și n'au clientelă vor să le-o dăm cu deasila.

„Garda de fer, antisemiștii erau ajutați de liberali.

„Ajutoarele studențimii se dădeau dela Ministerul de Interne.

„Bernard Shaw a spus: Antisemiștismul este socialismul proștilor.

„Adevărat avem populație evreiască mare. Dar greșala că s'au lăsat să intre în țară minoritari din alte părți, ca cei izgoniți din Germania, nu este a noastră.

„Eu aș vrea numai români în țara românească sau chiar numai musceleni, ori numai topoloveni.

Numerus Valachicus la d. Vaida acasă

Ziarul „Vestul“ din Timișoara a scris de felul cum înțelege d. Al. Vaida-Voevod să aplice formula sa proprie, pe care o propagă în lungul și'n latul țării, la dsa acasă. Cică din 12 servitori ce are — 12 sunt unguri.

Deasemenea scria Vestul: Fiul dlui Vaida are Discomul din Târgul Mureș și din 58 de angajați numai unul singur este român.

Iată cum stăm cu Numerus Valachicus! Tunăm și fulgerăm în contra minoritarilor dar pâine tot lor le dăm, pe ai noștri îi momim cu formule. În Iași d. Vaida invită evreimea să se solidareze cu formula sa, la Craiova d. Vaida este antisemit, la Arad nu-i mai vrea nici pe români. Dsa puterea o vrea. Dar mai mult decât d. Vaida sateliștii dsale ahtiază, mor de dorul puterii. Și nu pentru că e bine să fii la putere dar ca să-i poți desființa pe ai de scriu la „Românul“ și nu vor să se sinchisească de lătratul căfelușilor asmuțați asupra lor după ce li s'a aruncat fără-mitura ce vine dela d. Angheloff.

„Casa ce o clădesc o fac cu ce am. Trebuie prin urmare să fac statul cu români și cu minoritari căci am luat România cu ei, mă simt în consecință dator să trăesc cu ei. Voi fi fericit când vor veni să apere granițele cu mine și nu înțeleg să-i împing cu sufletul spre alte metropole decât București.

„Eu sunt iobag și vrea să-mi dea lecție de românism streinul dela București. El se face mai valah ca mine adevăratul valah.

„Dl Vaida a eșit cu Numerus Valachicus. căci a văzut că e la modă antisemiștismul și antifinoritarismul. A fost la putere de 3 ori și n'a putut face nimic. Acuma incurcă lucrurile.

„Forța noastră este în program și'n idee. Forță ne dă disciplina de partid.

„Cu aceste arme plecăm la lupta de răsturnare și vom îmbrânci regimul liberal. De aceea facem operă de educație, disciplinare și organizare. **Ne trebuie partizani disciplinați și credincioși. Înălțurați-i pe cei bănuși căci mai bine cu pușini și credincioși decât cu mulți necinstiți și necredincioși.**

Cărți
Afișe
Ziare
Imprintate la

Concordia

Inst. de Arte Grafice și Edit. S. A.

ARAD, Str. V. Goldiș 6

Prea S. Sa Policarp Morușca pleacă în curând în America

Este tuturora cunoscut că fostul stareț al Mănăstirii Bodrog a fost numit episcop al Americii și însărcinat cu conducerea spirituală a celor peste 300 000 de gr. ort. din Statele Unite și Canada. Prea S. Sa va pleca în curând la Detroit în America, unde-și va așeza reședința arhierescă. Prea S. Sa duce frașilor din America gândul nostru bun și credința noastră că românii Americani vor avea în Prea S. Sa un admirabil și vrednic părinte sufletesc, despre ale cărui înfăptuiri frumoase vom auzi încurând.

Un suflet nobil, o minte curată și o cultură vastă își va imprăști lumina binefăcătoare asupra credincioșilor din America.

Ii dorim Prea S. Sale ca Atotputernicul să-i înlesnească realizarea frumoaselor Sale planuri.

Bine cuvântat să-i fie drumul și binecuvântată să fie opera ce întreprinde.

Național-Țărăniștii din organizația

jud. Arad sprijinesc în primul rând

ziarul „Românul“ care este al lor.

Anchetele noastre în domeniul economiei naționale

PORCII

Jaful în dauna crescătorilor români. Un exportator, un mister, un număr și activitatea Băncii de Control.

Există desigur două feluri de porci. Cu două și cu patru picioare. Din punct de vedere al economiei naționale nu contează însă decât cei cu patru picioare, ceilalți fiind așa cum îi știm cu toți.

Iată pentru ce în articolul acesta nu ne vom ocupa decât de porcii cu patru picioare. Dacă totuși, printre rânduri, celorlalte vor descoperi și altfel de porci cerem scuze.

E bine cunoscut faptul că crescătoriile de porci din țară sunt într'un formidabil regres în ultimii ani. Vina nu este a crescătorului, Țăranul nostru ar crește de 5 ori mai mulți porci, dacă ar avea posibilitatea de vânzare. Consumul intern e limitat și debușeurile pe piețele străine lipsesc.

Debușeurile noastre

Țările unde astăzi exportul de porci este rentabil sunt: Austria și Cehoslovacia. Avem și un export în Anglia de bakon din Burdujeni, dar posibilitățile sunt destul de reduse.

Pentru piața din Praga limita este rentabilitatea. Exportatorul este nevoit să-și facă socoteala, cutare e prețul porcului, cutare e vama, cutare fractul, atâta primesc în transportul de compensație, mai mult decât cursul oficial, cutare e costul permisului de compensație, văzând prețurile de pe piața din Praga va constata dacă e sau nu rentabil.

Un export nerentabil. Un exportator căruia îi rentează și o bancă

Un an de zile n'a fost rentabil. (Nu e nici azi N. N.) Fiecare exportator care a făcut încercarea a suferit însemnate pierderi. Între timp exportatorii au observat totuși că există o firmă care face mare export în Cehoslovacia: e vorba de firma Frații Weisz din Oradea, care după aparență ar fi avut imense rezerve de pierdut numai pentru a fi singurul exportator de porci spre Cehoslovacia. Era aici o taină de nedescris. Dar încet încet și această taină s'a clarificat.

Iată cum:

De aproape un an exportatorii se întâlneau cu un nume care a fost până acum aproape necunoscut. E vorba de așa numită Banca de Control din București.

Misterul unui număr...

Este un an de când exportatorii români de vite au primit o înștiințare dela Uniunea Sindicatelor pentru Raționalizarea Exportului de vite și carne tăiată (președinte d. *Fu-nel Birtolon* din Arad) că la toate documentele de export trebuie să figureze un anumit număr. Interesându-se de scopul acestei măsuri, exportatorii au constatat că numărul în chestie este numărul unui **permis general de compensație al Băncii de Control**. Prin această măsură, banca a urmărit ca

exportatorii să exporteze și să primească contravaloarea dezvoltelor la cursul oficial al Băncii Naționale iar diferența între cursul de compensație și cursul oficial să fie încasată de Banca de Control din București.

... și câștiguri fără trudă.

Așa s'a putut ajunge ca Banca de Control din București să realizeze un câștig de export

cu concursul președintelui Birtolon,

fără să facă vr'un export. Nu trebuie lăsat neamintit aci concursul în acelaș sens al dlui **Herman**

numit de d. Birtolon reprezentant general la Praga al uniunii

amintită mai sus,

retribuit cu jamătate la sută din transporturile de animale cari merg din România în Cehoslovacia.

Cum am spus mai sus un an de zile exportatorii n'au sesizat rentabilitatea exportului de porci. Aproape singurii exportatori au fost **Frații Weisz din Oradea**. Cu câteva săptămâni în urmă s'a descoperit însă secretul rentabilității exportatorilor Frații Weisz.

Astfel: De un timp destul de îndelungat, prin intervenția Băncii de Control și de cine, nu știm, exportatorii de porci primesc un premiu de 4 lei de kgr.

De existența acestui premiu n'a avut însă nimeni cunoștință cu excepția, bineînțeles a dlor Weisz și Banca de Control.

Uniunea Sindicatelor a „*Uitat*” probabil să înștiințeze de acest extrem de important lucru pe ceilalți membrii ai săi.

Monopolul firmei Weisz.

Taina aceasta a fost însă speculată foarte abil de isteții Weisz și nu mai puțin de isteța Bancă de Control.

Convenția veterinară între România și Cehoslovacia este mult mai avantajoasă decât cu celelalte state, se pot cumpăra și din sale vecine cu teritoriile contaminate. În aceste sate firma de mai sus a avut un monopol și a cumpărat cu 5-6 lei sub prețul obișnuit de export.

După părerile unor cunoscuți exportatori s'ar fi exportat în acest mod cca 10000 porci adică 1,500.000 kgr. Așa că numai premiile de export au făcut 6000000 lei, bani cari reprezintă

câștigul cunoscătorilor tainei și pierderea crescătorilor români.

Dovada cea mai bună a acestui fapt este că imediat când alți exportatori au aflat de existența premiului firma Frații Weisz e aceea care a oferit imediat pentru porci pe piața internă cu 5 lei mai mult la kgr., prețul ridicându-se astfel dela 17 lei la 22 lei pe kgr.

Voilà les cochons! (Iată porcii! Trad. n.)
Inginer Nestor Constantinescu.

Întreg articolul de mai sus l'am reprodus, lăsând câteva fraze mai puțin importante pe din afară, din ziarul bucureștean „*Curentul*” No. 2378 din 16 Septembrie 1934.

Menționăm aci că unele sublinieri sunt ale noastre și intenționează să evidențieze și mai bine unele pasagii ale acestui articol ce ni se pare atât de interesant. El învederează fără posibilitate de tăgadă cât interes a purtat d. Birtolon economiei naționale și cu câtă grijă a păzit interesele crescătorului român.

Această reproducere a noastră ține loc și de răspuns la articolul care a văzut lumina tiparului zilele trecute în Arad și care avea menirea să laude o faptă a dlui Birtolon. E vorba tocmai de exportul de porci.

Se vede bine că articolul a fost semnat de d. Inginer Nestor Constantinescu pe care nu avem plăcerea să-l cunoaștem. Cu toate astea d. Birtolon n'a cerut satisfacție și nici o desmințire n'a dat în ziarul „*Curentul*” pe care-l urmărim zi de zi.

Noi am afirmat într'un articol al nostru că d. Birtolon a făcut și face afaceri cu ev-

reit Frații Weisz. Aici dovedim cu exemple cari au eșit în publicitate înainte de formula „*Numerus Valachicus*”, N'am avea nimic de zis dacă afacerile n'ar fi așa cum le prezintă d. ing. Constantinescu.

Bănuim că atunci când d. Mihalache a vorbit despre unii membri ai partidului pe cari partidul urma să-i excludă pentru afacerile lor Dsa s'o fi gândit și la vicepreședintele organizației validiste din Arad. E posibil să nu-i fi scăpat nici dlui Mihalache articolul *Curentului*.

Asta se cheamă *Numerus Valachicus* și interese țărănești! Tot Frații Weisz sunt mai dragi decât țărani. Așa constatăm noi și asta o va constata fiecare cetitor al articolului dlui ing. Constantinescu.

De data asta credem că nimenea nu ne va putea reproșa că scriem din dușmănie politică, căci cele cuprinse în articol nu ne aparțin și au vechimea de aproape un an. Coincide tocmai cu epoca în care Frații Weisz & Co, exportau porci în Cehoslovacia cumpărați dela crescătorul român, de care d. Birtolon se îngrijește așa de mult mai nou, la preț minimal pentru ca câștigul să fie cât mai mare căci erau doar trei la împărțea: Banca de Control, Frații Weisz și... pe celalalt căutați-l în articolul reprodus. Nu e greu de găsit.

Starea sănătății Prea S. Sale Grigorie continuă să fie gravă

Am anunțat într'o scurtă notiță din numărul trecut că Prea S. Sa Grigorie se află suferind. Acum o săptămână nimeni, poate nici doctorii, nu bănuiau ca boala să devină atât de gravă pe cât se prezintă.

Se pare că infecția ce s'a declarat să agraveze îngrijorător starea bolii.

Toată eparhia, toți credincioșii privesc cu îngrijorare și teamă spre patul celui suferind și toți înalță o rugă către Cel de sus să se îndure spre vrednicul său slujitor și să-i dea cât mai curând deplină sănătate.

Dr. Augustin Lazar avocat
s'a mutat în
strada Coșbuc Nr. 4. - Telefon 201.

Conflictul italo-abesinian

Se pare că războiul dintre Italia și Abesinia este inevitabil. Italia transportă zi de zi trupe și material de război în colonia sa Eritrea, vecină cu Abesinia.

În vederea războiului împăratul Abesiniei a desființat sclavismul, care era încă în floare în acest stat.

Pregătirile Abesiniei sunt tot atât de febrile ca și ale Italiei, deși cercurile politice ale ei fac mereu demersuri și mai au încă speranțe ca intervenția armată să fie prevenită de o conciliere mijlocită de Liga Națiunilor.

A APĂRUT monumentala lucrare a domnului **maior N. Popovici** (fiu al județului Arad):
OMULE,
CUNOAȘTE-TE!

(Curs practic de caracterologie)

cu prefața ilustrului savant cu renume mondial

DI prof. univ. med. Dr. G. Marinescu.

Lucrarea cuprinde 300 pagini, format mare, cu un carnet anexă de 150 figuri explicative. Cartea aceasta, pe care o recomandăm tuturor intelectualilor, este o lucrare unică în felul ei, tratând chestiuni cu totul necunoscute în literatura noastră.

Redacția.

Marea adunare Național-Tărănistă dela Craiova

— Peste 40.000 de participanți —

Duminică 19 crt. s'a întrunit prima mare întrunire anunțată de Partidul Național-Tărănesc pentru campania de lămurire asupra noului program a partidului și de răsturnare a guvernului și regimului liberal.

Craiova a fost invadată de zeci de mii de țărani din județul Dolj și județele învecinate, veniți să participe la această întrunire.

Din toate comunele au sosit săteni pe jos și cu căruțele pentru a asculta cuvântul fruntasilor partidului național-tărănesc.

Încă din zorii zilei cortegii de care alegorice cu fanfare în frunte străbat străzile orașului îndreptându-se spre calea Unirei, unde urmează să aibă loc o defilare a participanților la întrunire. Din unele centre mai îndepărtate au sosit trenuri speciale cu participanții.

Fruntașii partidului au sosit la Craiova Sâmbătă noaptea la ora 1. În gară ei au fost întâmpinați de d. Virgil Potârcă, șeful organizației din Dolj și de numeroși partizani și săteni în frunte cu fanfare.

Participanții

La ora 9.30 dimineața a avut loc pe calea Unirei defilarea tuturor participanților. În fața casei dlui Fortunescu a fost amenajată o estradă pe care au luat loc dnii Ion Mihalache, dr. N. Lupu, N. Costăchescu, Virgil Potârcă, Virgil Madgearu, I. Răducanu, Pan Halippa, Dem. Dobrescu, M. Ghelmegeanu, A. Călinescu, D. Căpățineanu Gh. Crișan, Măcărescu, Ralea, St. Mihăescu cu d-na, Ernest Ene, d-na Maria Pop, dr. Mezincescu, prof. N. Corodeanu, Gh. Pop, prof. St. Ciobanu, Dinu Simian, Rădulescu-Mehedinți, Hudiță, Oct. Udrea, Romulus Georgeanu, Oct. Livezeanu, Leon, C. C. Petrovici, șeful organizației din Trei Scaune, colonel Gorsky, Arjoceanu Priboianu, avocat Melinte.

Din partea județului Făgăraș a participat o delegație în frunte cu d. Ion Aron. Județul Mehedinți a fost reprezentat printr-o delegație compusă din dnii Danciu, Teodorescu Constantinescu Faraoni, comandorii Biberi, Meta, Scântee etc.

Defilarea

Defilarea a fost deschisă de organizația tineretului din Craiova pe biciclete.

Au urmat apoi organizațiile sectoarelor din oraș. În fruntea sectorului de verde defilează d-na Maria Pop. **E singura femeie din țara românească care e șef politic de sector.**

Fiecare organizație de comună este reprezentată prin cel puțin o sută de oameni. **Cel mai mic cântun, cea mai depărtată organizație este prezentă.**

Trec alte comune: Mischi, Motoci, Ghindenii, Coșovenii, Lacrița, Preajba, etc. Defilarea decurge într'un tempo foarte viu. În mijlocul manifestanților domnește un mare entuziasm.

D. Ion Mihalache și dr. Lupu sunt obiectul unor ovații nesfârșite. Coloanele trec vioaie în ritmul fanfarelor.

Trece un car alegoric aranjat cu gust. Reprezentă o fântână în jurul căreia s'au adunat mai multe fete la sfat.

Trec alte comune: Izvor, Urzicuța. În fruntea organizației din Plenita defilează fratele d-lui Virgil Potârcă.

Trec numeroase organizații care-și prezintă cartea de vizită completă: Carpen: șef de organizație Dațoveanu: prezența la întrunire 120.

Sectorul Bârlea și Segarcea sunt foarte numeros reprezentate. Cei din Bârlea au venit toți în costume naționale pitorești. În frunte defilează cel mai frumos copil din sat.

O placartă lată cât strada e purtată de patru inși: **Bine așa venit. Trăiască Ion Mihalache, părintele și conducătorul statului țărănesc.**

Organizația din Vella defilează în căruțe. **Localitatea este situată la circa 90 de klm. de Craiova. Sătenii nu plecat cu o zi**

înainte pentru ca să fie la timp la defilare. Roțile sunt pline de noroi.

Sunt peste 50 de căruțe. Defilarea se face în goana cailor.

Un țaran a desenat portretul d-lui Ion Mihalache și defilează cu el în fruntea organizației din Rojiște.

Iar trec căruțe alte care alegorice și săteni călări. Comuna Sîșteava vrea: „**Statul Tărănesc a cărui temeie se pune azi.**“

Defilarea organizațiilor din Dolj a durat două ore. Au trecut prin fața fruntaușilor partidului național-tărănesc aproape 30 de mii de participanți.

Urmează la rând județele limitrofe. D. Arjoceanu defilează în fruntea organizației de Gorj, d. Ing. Mihăescu în fruntea romanșenilor iar. d. D. Simian în fruntea vâlcenilor. A mai trecut aproape o oră. Încă vre'o zece mii de participanți.

Intrunirea

Toți cei cari au defilat s'au adunat în câmpul de lângă Calea Unirii unde s'a amenajat o tribună specială. S'au instalat megafoane pentru a duce cuvântul oratorilor peste marea de mai mult de 40.000 capete.

Primii au sosit dnii Ion Mihalache și Dr. Nicolae Lupu, cari au fost ovaționați timp de câteva minute.

Se alege de președinte al adunării d. Virgil Potârcă, președ. org. Dolj, care deschide adunarea.

Au vorbit dnii: ing. Mihăescu, Arjoceanu, Căpățineanu, Dinu Simion, prof. Rădulescu-Mehedinți, Dem. Dobrescu, Pan Halippa, Gh. Crișan, Virgil Madgearu, prof. Costăchescu, dr. N. Lupu,

Ultimul a vorbit d. Ion Mihalache despre statul țărănesc, despre politica economică liberală și despre viitoarele realizări ale partidului pe cari e hotărât să le săvârșească în spiritul programului și spre binele țărănimii.

COMERCIANȚI

faceți reclamă în ziarul RomânuL și ve-ți încheia bilanțul anului cu

BENEFICIU

Declarațiile dlui Hitler

Martți 21 crt. d. Hitler, cancelarul Germaniei a ținut în Parlamentul din Berlin o cuvântare de peste 2 ore. Dăm aci în resumat punctele discursului.

— Reichul respinge rezoluția Societății Națiunilor dela 17 Aprilie, considerând că Societatea Națiunilor se bazează pe egalitatea dintre popoare și trebuie deci să se despartă de tratatul dela Versailles care separă popoarele în învinse și învingătoare.

— Reichul este deslegat de tratatul dela Versailles, întrucât acest tratat nu a fost respectat nici de celelalte state.

— Va respecta tratatul dela Locarno, dacă și ceilalți îl respectă.

— Germania este gata să participe la cooperare colectivă în vederea păcii, dar crede că o revizuire a tratatelor este necesară.

— D. Hitler e gata să încheie tratate de neagresiune cu vecinii și un pact aerian care să completeze tratatul dela Locarno.

— Dsa cere paritatea în ce privește aviația cu țările din vestul Europei.

— Mai cere un plafon naval în proporție de 35 la sută față de flota engleză.

— Acceptă suprimarea armelor ofensive grele și limitarea calibrului artileriei.

— Declară că aderă la o convenție de neimixtiune.

— Cere totuși ca celelalte state să definească noțiunea de imixtiune.

Frați țărani...

Porniți din văi porniți din munți
Noi suntem atât de mulți,
Porniți din dealuri și câmpii
Frați români cu inimi vii,
Că pe-o clipă'n loc să steie
A celui prea nalt scântee,
Din amarul ce'ndurăm
Vrem nițel să-l scuturăm,
Ne-au fost dat numai minciuni
Fapte-avem! dela străbuni,
Sunt și frați de-ai noștri frate
Cari au gânduri necurate,
Placu-l fac pe seama lor
Și spre răul tuturor,
Însă avem o datorie,
Să fim toți într'o unire,
Cu Maniu și Mihalache
Să luptăm pentru dreptate
Să fim alături de ei
Nu pe lângă cei mișei.
Că în țara noastră frate,
Tot pe noi răul ne bate;
Pentru noi și azi e chin
Ca la străbuni jug străin.
Dreptul nostru azi e sfânt
Trebuie s'avem cuvânt,
Cu martiri l'am câștigat
Trebuie seamă luat
Ș'alături de Mihalache
Noi țărani să fim, frate,
Toți în jurul lui ne-om strânge
Și cu dânsul vom învinge.
Căci țaranul nost când vrea
Rupe lanțuri sfarmă ziduri
Măcar cine l'ar ținea,
Frate-al nostru Mihalache
Treci zăgazurile toate!..

Ioan Pucea-Șimand
pîngar

D. Ion Mihalache la Chișinău (Basarabia)

D. Ion Mihalache, președintele Partidului Național-Tărănesc, urma să fie Joi în Capitală. În ultimul moment dsa a anunțat că sosește la București Sâmbătă dimineața, pentru a pleca la Chișinău, spre a participa la întrunirea populară ce se va ține Duminică acolo.

Congresul național-tărănesc din Vlaşca

La 22 Maiu a. c. a avut loc congresul organizației național-tărăniste din Vlaşca, în prezența dlui V. Madgearu și altor fruntauși.

A fost reales președinte al organizației d. Alexandru Cartoian, deputat și fost prefect de Vlaşca. D. V. Madgearu aduce elogii noului ales, pupă care se procedează la alegerea comitetului

D. Ghelmegeanu arată că a început să se ventileze în sânul guvernului ideea de dictatură, dar această idee nu poate dura. Partidul Național-Tărănesc are un capital de garanție: programul de organizare și disciplină.

D. V. Madgearu laudă după aceea activitatea dlui Cartoian, după care atacă formula „numerus valachicus“, spunând că nu este o acțiune sănătoasă. Dsa cere țărănimii să se integreze în spiritul credinței național-tărăniste, singură chemată să dea viață statului român.

După congres a avut loc o masă comună.

Tiparul CONCORDIA Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad, Strada V. Goldis Nr. 6